

**แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
School Management Based on the Philosophy of Sufficiency Economy
Case Study in 45th Network Schools, Nong Chok District Office, Bangkok**

อุทิศ ไกรยะแจ่ม

Authit Kaiyachaem

สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Educational Administration Department, Western University

Corresponding Author E-mail: banana090263b@gmail.com

Received March 12, 2025; Revised April 3, 2025; Accepted April 8, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครู จำนวน 113 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ การคำนวณค่า IOC หรือ การใช้สถิติเฉพาะทาง ผลการวิจัยพบว่า 1.ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การจัดสรรทรัพยากรในสถานศึกษา การประเมินความต้องการและทรัพยากรที่มีอยู่การพัฒนาบุคลากร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง

คำสำคัญ: หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; แนวทางการบริหารสถานศึกษา; หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This article aims to 1) study the school management on the philosophy of sufficiency economy and 2) study guidelines of school management on the philosophy of sufficiency economy of case study in the 45th network school, Nong Chok District Office, Bangkok. The research was designed in a mixed-method research. The samples consisted of 113 administrators and teachers which were selected by stratified random sampling. The research instruments were an opinion questionnaire and semi-structured interviews. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The quality of the research instruments is IOC calculation or specific statistics. The research results showed that 1. The opinions on the school management on the philosophy of sufficiency economy are at a high level overall. 2. The school

management approach according to the philosophy of sufficiency economy includes resource allocation in the school, assessment of needs and existing resources, personnel development, curriculum improvement and development, and building cooperation with the community and parents.

Keywords: Philosophy of Sufficiency Economy; Guidelines for Educational Institution Administration; Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ การศึกษาของไทย มุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคนได้รับการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 วัตถุประสงค์สำคัญของการจัดการศึกษา ได้แก่ 1. พัฒนาระบบและกระบวนการศึกษา ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด 2. พัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีทักษะและสมรรถนะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่เต็มไปด้วย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคี 4. มุ่งสู่การพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางนี้จะช่วยให้ประเทศไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดใหม่ที่อยู่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ดังพระราชดำรัสต่อไปนี้ เศรษฐกิจพอเพียง คือ Sufficiency Economy คำว่า Sufficiency Economy นี้ไม่มีในตำราเศรษฐกิจจะมีได้อย่างไร เพราะว่าเป็นทฤษฎีใหม่ Sufficiency Economy นั้น ไม่มีในตำราเพราะหมายความว่าเรามีความคิดใหม่และโดยที่ท่านผู้เชี่ยวชาญสนใจ ก็หมายความว่าเราก็สามารถที่จะปรับปรุง หรือไปใช้หลักการเพื่อที่จะให้เศรษฐกิจของประเทศและของโลกพัฒนาดีขึ้น” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2542 พระองค์ได้พระราชทาน ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า การชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการดำรงชีวิตของประชาชนตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ ควรยึดแนวทางสายกลาง โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถปรับตัวและก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก การดำเนินชีวิตและพัฒนาประเทศต้องอาศัยความรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการนำวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในขณะเดียวกัน ควรเสริมสร้าง พื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ และนักธุรกิจ ให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ รอบรู้ และดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร สติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สามารถปรับตัว

ได้อย่างสมดุล ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประพฤติปฏิบัติ และบูรณาการด้านการเรียนการสอนตลอดจนการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ตระหนักในความสำคัญภายในตนเอง และผู้อื่นอย่างยั่งยืนทาง คณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา ได้กำหนดนโยบายให้ หน่วยงานสถานศึกษาต่าง ๆ มีการขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สถานศึกษาพอเพียง) โดยเริ่มพัฒนาขยายผล ในปี 2554 เป็นต้นมา

การดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่จะต้องดำเนินการขับเคลื่อน โดยเฉพาะระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด เพราะผลการจัดการ การศึกษาขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานของโรงเรียน ภารกิจหลักของโรงเรียน คือการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีคุณภาพที่พึงประสงค์ทางด้านผลสัมฤทธิ์ ทาง การเรียน การที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาที่พึงประสงค์ต้อง อาศัยกระบวนการสำคัญประกอบด้วย กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ การศึกษา ซึ่งทั้ง 3 กระบวนการมีความสำคัญ หักเหลี่ยมกัน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในการขับเคลื่อน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ ปี 2550 เป็นต้นมา โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงาน ระดับปฏิบัติยังคงประสบปัญหาในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ แม้จะมีการประชุมชี้แจง แนวปฏิบัติ การให้ความรู้ด้านปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และการนิเทศการศึกษาการดำเนินงาน ของโรงเรียนแล้วก็ตาม การบูรณาการการเรียนการสอนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นภารกิจหนึ่ง ของผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนที่ต้องทำความเข้าใจและดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาส่งเสริมใน การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผล (พินิจ เครือเหล่า, 2561)

สภาพปัญหาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายที่ 45 เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและครูขาดความเข้าใจที่ชัดเจน การกำหนดวิสัยทัศน์และแผนงานยังไม่สอดคล้อง 2) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ไม่มี หลักสูตรที่กำหนดชัดเจน 3) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ยังขาดกิจกรรมแนะแนวที่ส่งเสริมการนำ

หลักปรัชญานี้มาใช้ 4) ด้านบุคลากร แม้ตระหนักถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแต่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้จริง แนวทางแก้ไขควรเน้นการอบรมบุคลากร ปรับแผนยุทธศาสตร์ พัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมกิจกรรมที่นำไปใช้ได้จริง (รายงานผลประจำปีของโรงเรียนเครือข่ายที่ 45, 2566)

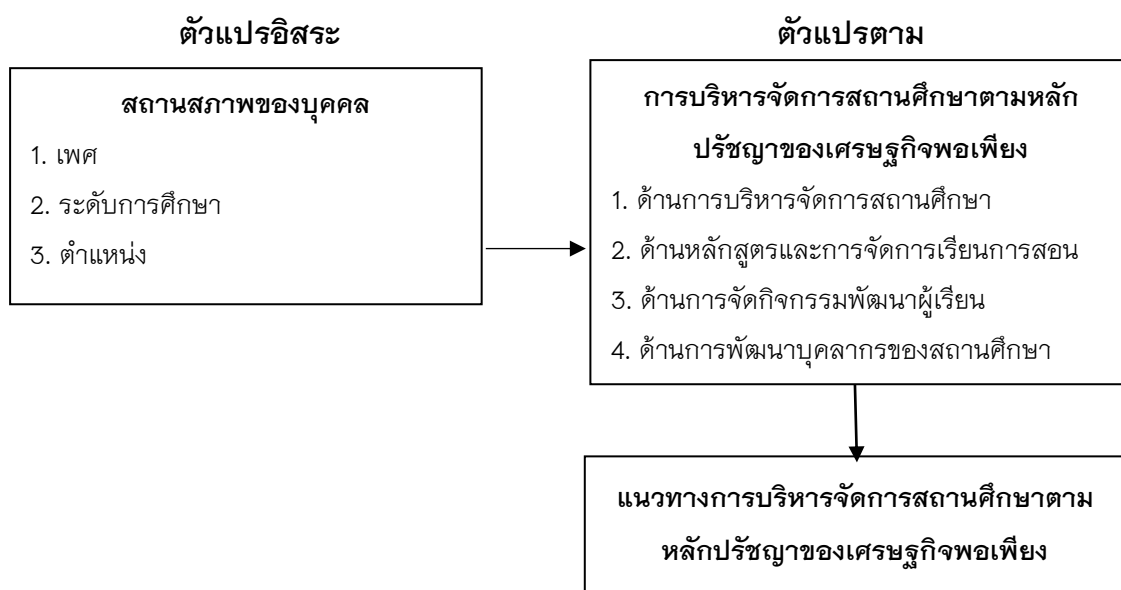
จากรายงานการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษายังขาดความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตรและการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ชัดเจน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังไม่มีหลากหลายและกิจกรรมยังไม่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเท่าที่ควร และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษายังไม่มีความตระหนักในเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แน่ชัด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ยังไม่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแต่ข้อมูลที่ได้รับจากรายงานดังกล่าว ยังไม่ลุ่มลึก ไม่มีความชัดเจนที่เพียงพอผู้วิจัยจึงต้องการดำเนินการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาแนวทางสนับสนุนช่วยเหลือในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสนอเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยทำการทบทวนแนวคิดทฤษฎี ซึ่งผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นแบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้มาตราส่วนลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับในการประเมินความเห็น

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 113 คน

2. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เพื่อส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์

3. แบบสอบถามมีซองตอบกลับที่มีแสตมป์เพื่อความสะดวกในการส่งคืน

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพในการศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) การวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ คือ มัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้มาเทียบเคียงกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์

3) วิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอน ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ภาพรวม

การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	n = 113		ระดับ	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ความคิดเห็น	
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.51	0.55	มากที่สุด	1
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.48	0.57	มาก	4
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.50	0.55	มาก	2
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.48	0.55	มาก	3
ภาพรวม	4.49	0.55	มาก	-

จากตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 113 คน พบว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.51 รองลงมา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.50 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55 และด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.57 ตามลำดับ

2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ดังนี้ 1. จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่มีความคล้ายคลึงกัน 2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเชื่อมโยงแนวทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง และ 3. นำข้อมูลมาสรุปผลแนวทางการบริหารจัดการและการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

2. แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างสรรค์การศึกษาที่มีคุณภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสถานศึกษา โดยสามารถจัดการและพัฒนาในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษาควรเริ่มต้นจากการประเมินทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น อาคารสถานที่ เทคโนโลยี และบุคลากร เพื่อตรวจสอบความพร้อมและความเพียงพอในการดำเนินการต่าง ๆ จากนั้นควรมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอน การประหยัดพลังงาน และการจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการตัดสินใจช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบร่วมกัน นอกจากนี้ยังต้องมีการประเมินผลการใช้ทรัพยากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป

2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการเรียนการสอนควรเน้นการพัฒนาทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียนในยุคปัจจุบัน เช่น การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดงาน การเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิต การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนในแต่ละระดับ

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมการพัฒนาทักษะทางสังคม การสอนรู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น การใช้วัสดุรีไซเคิล การประหยัดพลังงาน รวมถึงการฝึกฝนทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดกิจกรรมต้องมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังต้องมีการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาควรเน้นการเตรียมความพร้อมให้ครูและบุคลากรสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการฝึกอบรมที่ทันสมัย เช่น การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือการเสริมทักษะการสื่อสาร การพัฒนาทักษะการสอนแบบมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนาผู้เรียนจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและเปิดเผยในสถานศึกษา โดยต้องมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถในการดำเนินการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

การพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้สามารถสร้างความยั่งยืนในกระบวนการศึกษาภายในสถานศึกษา และช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยไม่เพียงแต่เน้นที่การสอนและการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาอย่างครบวงจรให้กับนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 113 คน พบว่า ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน จากค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทการศึกษา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นในระยะยาว ทำให้บุคลากรทางการศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพในการจัดการสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาทักษะและคุณธรรมของนักเรียนและครู ซึ่งอาจทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและผลกระทบที่ดีจากการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนการสนับสนุนจากผู้บริหาร การที่ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอาจทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างราบรื่นและมีความเข้าใจร่วมกันในหมู่บุคลากร ความเข้าใจและความยอมรับของบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาที่มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในงานการศึกษา อาจมีทัศนคติที่ดีและเปิดใจรับการพัฒนาในการปฏิบัติงานมากขึ้น การมีประสิทธิภาพในด้านการจัดการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นที่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ซึ่งอาจส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีความราบรื่นและเป็นระบบ ทำให้บุคลากรทางการศึกษารู้สึกพึงพอใจกับผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาดา สิงห์เลิศ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร

สถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและละรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา (2561) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์ พิทยาคมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย ตีมูลพันธ์ (2565) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตระยอง 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นกำลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน มีการจัดระบบการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการในหลักการศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านในกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสภาพแวดล้อมบริบทของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมในการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง เนื่องจากพื้นที่สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่รายล้อมไปด้วยทุ่งนา และแม่น้ำ ซึ่งคนในชุมชนทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครพบว่า แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 1) การจัดสรรทรัพยากรในสถานศึกษา คือ เริ่มต้นด้วยการประเมินทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อดูว่าพอเพียงและเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นจัดสรรทรัพยากรให้คุ้มค่าและไม่ฟุ่มเฟือย เช่น ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ประหยัดพลังงาน และมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในกระบวนการตัดสินใจ ควรมีการประเมินผลการใช้ทรัพยากรอย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงตามความจำเป็น และสื่อสารข้อมูลอย่างเปิดเผยเพื่อสร้างความไว้วางใจและความโปร่งใส 2) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจ คือ การประเมินความต้องการและทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนยั่งยืนและไม่เกินกำลังช่วย

ประหยัดทรัพยากรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในกระบวนการตัดสินใจช่วยให้เกิดความโปร่งใสและความรับผิดชอบร่วมกัน การประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นประจำช่วยให้การตัดสินใจมีความยืดหยุ่น การสื่อสารที่ชัดเจนและเปิดเผยสร้างความไว้วางใจและความโปร่งใส 3) การพัฒนาบุคลากร คือ เน้นการปรับตัวและเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ประกอบด้วยการประเมินความต้องการและทักษะที่จำเป็นจัดการฝึกอบรมที่ยั่งยืน เช่น เทคโนโลยีใหม่ๆ และทักษะการสื่อสาร ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนา สร้างบรรยากาศที่เปิดเผยและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

4) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร คือ ตรวจสอบความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและสังคม สார்วจความคิดเห็นจากครู นักเรียน และผู้ปกครอง สอนให้รู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เช่น ใช้วัสดุรีไซเคิลและประหยัดพลังงาน เน้นพัฒนาทักษะชีวิต ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี และสร้างบรรยากาศที่เปิดเผยและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ 5) การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง คือ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานสัมมนา การประชุมผู้ปกครอง และกิจกรรมสาธารณะ เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากชุมชนมาจัดกิจกรรม ประสานงานกับองค์กรชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น หรือผู้ปกครองจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เช่น นิทรรศการ การสัมมนา และโครงการเพื่อสังคม เผยแพร่และสื่อสารข้อมูลอย่างเปิดเผยผ่านช่องทางต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เจริญผล (2561) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียน พิทยาลงกรณ์พิทยาคม มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2) สถานศึกษามีการส่งเสริมการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) ผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) สถานศึกษากำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวัลย์ พรหมมา(2562)การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เขต 21 ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 8 ตัวชี้วัด 2. ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 8 ตัวชี้วัด 3. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 6 ตัวชี้วัด 4. ด้านสื่อและ

แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี 5 ตัวชี้วัดผลการประเมินแนวทางการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางยกระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตรบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะในการใช้ชีวิต รู้จักแก้ปัญหา 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะจนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เข้มแข็งและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ พร้อมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวให้กับบุคลากรและนักเรียน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม

2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรเตรียมหลักสูตรให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนในการเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาควรวางแผนและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีเหตุผลและชัดเจน รวมถึงการปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของนักเรียน

4) ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวให้กับบุคลากร และพัฒนาระบบการพัฒนาบุคลากรที่ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการเผชิญกับปัญหาหรือวิกฤตต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2) ควรศึกษาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

จิราญ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2560). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. (พิมพ์ครั้งที่

9). กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.

ธงชัย ดีมูลพันธ์. (2565). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2*. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิชญาดา สิงห์เลิศ. (2560). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

พินิจ เครือเหล่า. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ภาควิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2561. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10(1), 268 – 282.

มัลลิกา สีดาคเดช. (2563). *ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(33), 187 – 198.

รายงานผลประจำปีของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45. (2566). *รายงานโครงการ/กิจกรรม การดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง ปีการศึกษา 2566*. ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 45 สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร.

วิไลวัลย์ พรหมมา. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*.

กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.